

Jubileusz 150. rocznicy powstania Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego

JM Rektor UJ prof. Wojciech Nowak we wstępie do jubileuszowego wydawnictwa [Towarzystwo Lekarskie Krakowskie. Jubileusz 150-lecia (1866-2016) pod redakcją A. Wiernikowskiego. Wyd. TLK, Kraków 2016] napisał:

"Szanowni Państwo, powspominajmy. Okazja ku temu jest wyjątkowa, nie co dzień bowiem jedna z najznamienitszych instytucji krakowskich – Towarzystwo Lekarskie Krakowskie – świętuje tak piękną rocznicę, jaką jest 150-lecie inauguracji działalności.

Odważę się stwierdzić, że krakowianie mają historię we krwi, a fascynację nią zakodowaną od urodzenia. Sto pięćdziesiąt lat – to jej spory wycinek. A sto pięćdziesiąt lat funkcjonowania Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego – to wspaniałe dziedzictwo, ale jednocześnie ogromne zobowiązanie oraz konieczność patrzenia w przyszłość.

... Towarzystwo Lekarskie Krakowskie powstało pod koniec XIX wieku, w 1866 roku, z inicjatywy doktora Aleksandra Kremera. Podłoże wykreowała atmosfera rozwoju nauk medycznych i specyfika problemów zawodu lekarskiego – a tym samym konieczność stworzenia forum wymiany myśli i inspiracji pochodzących z obszaru praktyki medycznej. Początkowo krakowscy lekarze spotykali się w sekcji lekarskiej założonego w 1815 roku Towarzystwa Naukowego, załączka późniejszej Polskiej Akademii Umiejętności, z którą to do dnia dzisiejszego Towarzystwo Lekarskie Krakowskie – tak samo jak i z Uniwersytetem Jagiellońskim – posiada ściśle związki merytoryczne, personalne i emocjonalne. Korzystali przy tym z gościny w gmachu Towarzystwa Naukowego przy ul. Sławkowskiej. Prawdziwe „zjednoczenie” Towarzystwa nastąpiło w 1905 roku, kiedy to został oddany do użytku Dom Towarzystwa Lekarskiego przy ulicy Radziwiłłowskiej 4. Jest on jednym z najświetniejszych zabytków Młodej Polski, do dziś stanowiący siedzibę Towarzystwa. Pod wieloma względami to budowla wyjątkowa, w szczególności – że twórcą wystroju wnętrza był sam Stanisław Wyspiański. Powiodło się to dzięki osobistym zabiegom i nieutrudzonej energii, a przede wszystkim przyjacielskim relacjom z artystą, ówczesnego Prezesa Towarzystwa, a mojego znakomitego poprzednika na stanowisku dziekana krakowskiego Wydziału Lekarskiego w latach 1911 – 1912, rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1921-1922, jak również imiennika – profesora nauk medycznych Juliana Nowaka.

... Zarówno poprzednio, jak i dziś, Towarzystwo Lekarskie Krakowskie to wybitne umysły oraz pokłon dla tradycji i historycznych wartości; wytężona praca wielu uczonych i społeczników z obszaru szeroko rozumianej medycyny; nieprzerwane współdziałanie z

ośrodkami i instytucjami zagranicznymi, współtworzone przez członków Towarzystwa, utrzymywane dzięki indywidualnym kontaktom naukowym i osobistym z lekarzami i naukowcami. Znacząco pomogła w tym działalność Państwa Profesorów, w szczególności Marii Rybakowej, Józefa Bogusza, Marka Sycha, Henryka Gaertnera, Aleksandra B. Skotnickiego, Zdzisława J. Ryna, Igora Gościńskiego i wielu innych. ...Członkowie Towarzystwa do chwili obecnej pozostali jednak wierni maksymie Hipokratesa, że „ze wszystkich sztuk medycyna jest najszlachetniejsza”(omnium artium medicina nobilissima est). Może dzięki temu Jubilat – Towarzystwo Lekarskie Krakowskie – może świętować 150. rocznicę powstania".

"Świętowano" w dniach 14-15 czerwca br. pod patronatem Ministra Zdrowia – dr. Konstantego Radziwiłła, JM Rektora UJ - prof. Wojciecha Nowaka i Prezydenta M. Krakowa - prof. Jacka Majchrowskiego.

Obchody rozpoczęto Mszą Św. odprawioną przez ks. dr Lucjana Bielasa, historyka i duszpasterza akademickiego UPJPII w Krakowie, który w homilii powiedział m.in.: „*W Akademickiej Kolegiacie św. Anny zgromadził nas jubileusz 150. rocznicy powstania Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego. Rozpoczynamy uroczystości od odprawienia Mszy św. w przestrzeni określonej przez tabernakulum, w którym mieszka Bóg żywy, i dwa groby: profesora św. Jana z Kęt, i biskupa, sługi Bożego Jana Pietraszki*”. Zakończył nawiązaniem do pierwszego statutu TLK ... „*w tym jubileuszowym dniu będzie wiele wspomnień. Będzie okazja, by przypomnieć wspaniałe dorobek Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego. To również czas pomyślenia o przyszłości. Chciałbym, aby w tej przestrzeni uniwersyteckiej Kolegiaty św. Anny, podczas tej Eucharystii przy Chrystusie cierpiącym, umierającym i zmartwychwstałym jeszcze raz mocno wybrzmiało słowo KOLEGA i niech ono nigdy nie zniknie z waszych ust dla naszego dobra – pacjentów*”.

Obchody jubileuszowe kontynuowano w Auli Collegium Novum UJ gdzie organizatorzy: prof. Igor Gościński - prezes TLK i prof. Andrzej Matyja - prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Krakowie - powitali zebranych.

Uniwersytet Jagielloński reprezentował prof. Piotr Laidler, prof. Jacka Majchrowskiego prezydenta M. Krakowa - sekretarz mgr Piotr Stańczyk, Okręgowej Rade Lekarską - prof. Andrzej Matyja i dr med. Jerzy Friediger, ZG Polskiego Towarzystwa Lekarskiego - prezes honorowy prof. Jerzy Woy-Wojciechowski i aktualny prezes prof. Waldemar Kostewicz, sekretarz dr inż. Marian Baraniecki, skarbnik dr Krystyna Podgórska-Baraniecka, Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie - sekretarz Iwona Kiełtyka, Oddział

Śląski PTL - dr med. Jerzy Dosiak, Oddział w Tarnowie - dr med. Antoni Sydor, Koło w Śremie - dr Barbara Siwicka, Polskie Stowarzyszenie Medyczne w Republice Czeskiej - MUDr Józef Słowik.

Po wygłoszeniu okolicznościowych przemówień przekazano wyróżnienia i odznaczenia dla TLK i członków Zarządu. M. in. dr dr. Jacek Jonkisz, Alicja Macheta i Jarosław Zawiliński zostali odznaczeni przez P. Stańczyka medalem Honoris Gratia; prof. I. Gościński i dr A. Wiernikowski zostali członkami honorowymi PSMRCz; prof. Zdzisław Gajda otrzymał medal Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego.

TLK również wyróżniła zasłużonych. Członkostwo honorowe TLK i medal jubileuszowy im. A. Kremera otrzymali: prof. prof. Jerzy Jurkiewicz, Andrzej Matyja, Wojciech Nowak, Wiesław Pawlik Jerzy Woy-Wojciechowski a medal Medicus Lauretatus otrzymali prof. prof. Tomasz Grodzicki, Zdzisław J. Ryn, Władysław Sułowicz oraz dr Jerzy Friediger i dr Adam Wiernikowski.

Sesja naukowa obejmowała dwa referaty: honorowego profesora UJ Franciszka Ziejki pt. Towarzystwo Lekarskie w dziejach Krakowa trwale zapisane, i prof. Aleksandra B. Skotnickiego „Rozważania o prawdzie i nadziei w medycynie”. Pierwszy referat historyczny na kanwie wydarzeń politycznych przedstawił życie naukowe Krakowa, w tym działalność TLK, drugi o charakterze filozoficznych problematykę relacji lekarz-pacjent. Pełne teksty zamieszczono w wyżej cytowanym wydawnictwie jubileuszowym.

Po przedpołudniowej sesji, o godz. 17 rozpoczęto w Teatrze im. Juliusza Słowackiego Spektakl Poetycko-Muzyczny „Leczymy Słowem” zorganizowany przez Unię Polskich Lekarzy Pisarzy (UPPL), Towarzystwo Lekarskie Krakowskie i Okręgową Izbę Lekarską w Krakowie.

Na wstępie Prof. Igor Gościński powiedział: pierwsza sesja miała „charakter naukowo-historyczny. A ta druga sesja, która za chwilę się rozpocznie, prowadzona przez pana prof. Hładkiego, będzie miała charakter widowiskowy.

Proszę Państwa, z pierwszej sesji wynieśliśmy zasadnicze dwie przesłanki, dwie cechy, które powinny charakteryzować dobrego lekarza. Powinien posiadać wiedzę i życzliwość. Zwłaszcza ta druga cecha teraz jest mało stosowana i prowadzi to do konfliktu pacjent-lekarz.

Jakie wskazania na przyszłość ma Towarzystwo Lekarskie dla państwa? Koledzy wiedzę mogą czerpać na zebraniach Towarzystwa, które odbywają się co tydzień w środy, typowe środy lekarskie od godz. 17.00 w naszym Domu przy ul. Radziwiłłowskiej 4. Od pięciu lat dysponujemy również miejscem do spotkań artystycznych, bo jak uczy historia sztuka

łagodzi obyczaje, nie tylko muzyka, i w związku z tym przy ul. św. Tomasza, znanego również jako niewiernego Tomasza, pod 32. numerem naprzeciw Akademii Muzycznej jest osoba bardzo wierna nam i bardzo życzliwa - pani mgr Stanisława Motak-Hnatowicz. Aktualnie możecie tam się zapoznać z wystawą grafika dr Ryszarda Żaby, przewodniczącego Komisji Kultury Okręgowej Izby Lekarskiej, a dalsze imprezy organizować tam będzie pan prof. Hładki”.

Spektakl Poetycko-Muzyczny „Leczymy Słowem” prowadził (scenariusz i reżyseria) prof. Waldemar Hładki. Ogłoszono wyniki Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego dla lekarzy, wręczono nagrody i prezentowano – Ewa Kaim i Jacek Romanowski (aktorzy Teatru Starego w Krakowie) - nagrodzone wiersze.

I nagrodę zdobyła Pani dr Agnieszka Rautman-Szczepańska, lekarka pracująca obecnie w Sztokholmie. Pani doktor ukończyła studia medyczne w Bydgoszczy i uzyskała polskie prawo wykonywania zawodu.

II nagrodę otrzymała prof. Anna Pituch-Noworolska, pediatra - immunolog z krakowskiego szpitala dziecięcego w Prokocimiu. Pani profesor jest członkiem UPPL i Związku Literatów Polskich.

III nagrodę Pan dr Piotr Piątek, lekarz dentysta z Kołobrzegu, członek UPPL i jest to jego kolejna nagroda w konkursach poetyckich.

Muzyczną część wieczoru, bardzo dobrze odebraną przez zebranych, zapewniała wokalistka Agata Bernadt i zespół muzyczny: Adam Niedzielin – instrumenty klawiszowe, Grzegorz Piętaś – kontrabas, Artur Malik – perkusja; Stefan Błaszczyński – flet, Adam Prucnal – skrzypce.

W drugiej części wieczoru, po lunchu, zebrani sztuka teatralna pt. „Opętani” Witolda Gombrowicza, w reżyserii Tadeusza Bradeckiego, w wykonaniu aktorów teatru im. J. Słowackiego.

Drugi dzień obchodów jubileuszowych w sesji przedpołudniowej, adresowanej do szerokiego grona słuchaczy, wystąpił dr arch. Zbigniew Beiersdorf, który przedstawił referat „Stanisław Wyspiański w Domu Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego, a mgr Janusz Antos opracowanie „Stanisław Wyspiański jako odnowiciel sztuki polskiej książki”.

W sesji popołudniowej adresowanej do lekarzy, szczególnie hematologów, zespół lekarzy Kliniki Hematologii CM UJ (W. Jurczak, A. Giza, D. Zimowska-Curyło, M. Długosz-Danecka, M. Piotrowska) pod kierownictwem prof. Aleksandra B. Skotnickiego przedstawił we wszechstronnym ujęciu „Współczesne leczenie zespołów limfoproliferacyjnych z zastosowaniem przeciwciał monoklonalnych i innych leków celowanych”.

Skończyły się obchody jubileuszowe ale nie skończył się Rok Jubileuszowy, w którym poza codzienną pracą odbywają się różne imprezy i honory dla aktywnych członków Towarzystwa. I tak, 25 czerwca odbyło się spotkanie z Poetami Lekarzami w „Audialni” pani Stanisławy Motak-Hnatowicz przy ul. św. Tomasza 32, a na wniosek TLK dr med. Wojciech Skucha został przez pana Marszałka Jacka Krupę odznaczony Krzyżem Małopolski – Srebrną odznaką Honorową Województwa Małopolskiego.

Dr med. Adam Wiernikowski
Sekretarz Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego

—

I 50
1 a t

projekt graficzny: Włodzisław Płatek

T o w a r z y s t w a
L e k a r s k i e g o
K r a k o w s k i e g o
I 8 6 6 – 2 0 1 6

Prof. P. Laidler –Prorektor ds. Collegium Medicum UJ

Prof. Igor Gościński

Prof. W. Hładki i Prof. Igor Gościński

Dr Agnieszka Rautman-Szczepańska z rodzicami

Prof. Anna Pituch-Noworolska

Dr Piotr Piątek